

Színházmatrjoska

A THÁLIA TÉLIKERT

Szerző: ZSOLDOS ANNA

Fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

Vezető tervező: VINCZE KRISZTIÁN (ART'O-DOM KFT.)

Belsőépítész: MEZEY SÁNDOR ÉS TARJÁN ANDREA

Tévedünk, ha azt hisszük, hogy a színházak csupán nekünk, nézőknek épülnek; s akkor is, ha azt gondoljuk, hogy a színészeknek. Hajlamosak vagyunk ezt gondolni, hisz a hagyományos színház, természetéből fakadóan, nem mutatja meg teljes valóját. Valójában arra törekszik, hogy elfedje azt, így teremtve meg az illúziót, amihez az építészetnek is alkalmazkodnia kell.

N

ézóként csak limitált szeletét tudjuk bejárni egy színháznak, a nézőtéren, pár előcsarnokon és a mosdókon kívül nem sokat látunk. A színház privát arcát egyáltalán nem vagyunk hivatottak látni. A színházak publikus oldala teljes inverze a nem publikusnak, ahol az építész elrejtja a valóságot. Ennek a másik oldalnak a tereit a színházak háttér munkásai használják, falai funkcionálisak, terei díszteleneek, alkalmasint koszosak, kopottak is a használattól. Ez az oldal akkor él, amikor a nyilvános alszik. A színházak azoknak is épülnek, akik előkészítik az illúziót. Nekik is, vagyis a díszletmunkásoknak, világosítóknak, öltözőtőknek. Legalábbis a jó színházak. A színházépítészet nem koncentrálnak pusztán csak a reprezentációra. A színház munkahely is: valakiknek ez a színpad, másnak a műhely. A Thália Színház épülete is egy klasszikus színházat foglal magában. Olyan értelmében is klasszikus, hogy az épület struktúrája eltakarja a háttér folyamatokat. Átláthatatlan volt az épület térfelfűzése, hisz 1967-től 2012-ig a Mikroszkóp Színpad önálló színházként működött a Thália épületén belül. Egyik folyósón még a Tháliában állt, a másik ajtón már a Mikroszkópba lépett az ember. A Mikroszkóp

Színpadot 2012. október 1-jén megszüntették és a Thália Színházba integrálták Mikroszínpad néven, majd a 2018-ban megkezdett felújítások és átalakítások után tavaly ősszel nyílt meg Thália Télikert néven a színház új játszóhelyeként. A névválasztás a Jardin d'Hiver, azaz Télikert nevű mulatóra utal, amely 1913 és 1920 között működött az épületben, és híres volt a félemlétén található télikertjéről. A tervezés egyik fő építészeti koncepciója a korábbi tér átláthatatlanságának tisztázása lett. A Thália építészeti esztétikájához sem formájában, sem színeiben nem kapcsolódik az új szárny, de tereit a színház épülettestéhez kapcsolták. Az új térrész egy előcsarnokot és a színpadrészt foglalja magában, valamint egy hozzá kapcsolódó kávézót is. Legalábbis ezek a látogató számára bejárható részei, de a beruházás során az épületszárny egészét igyekeztek felújítani és modernizálni. A pincében felújították a díszletépítéshez és -javításhoz szükséges műhelyeket: asztalos- és lakatosműhely kapott itt helyet, valamint új öltözőket és közösségi tereket is létrehoztak a színház dolgozóinak. Teherliftet alakítottak ki a díszletek könnyebb mozgatása végett. A színészek több, kisebb, praktikus elérhető új öltözőt kaptak. A nézőknek

---

Tervezés éve: 2018

Megvalósítás éve: 2019

Vezető tervező: VINCZE KRISZTIÁN
(ART'O-DOM KFT.)

Belsőépítészet: MEZEY SÁNDOR
ÉS TARJÁN ANDREA

Textilmunkák: HEGEDŰS ANDREA

A nézőteret és a színpadot üres rendezvénytérré is át lehet alakítani

Hegedűs Andrea különleges textilmunkái más és más hangulatot kölcsönöznek az előcsarnoknak nappali vagy esti megvilágításban

A következő generációk szempontjainak megfeleltethető színházak építésére kellene már felkészülni

világos előcsarnokot nyitottak, ami egyben többfunkciós rendezvénytérként is használható. Az építész, Vincze Krisztián célja az volt az előcsarnok kialakításánál, hogy a néző egy fényes és nyitott térbe lépjen be, ezért kiszabadította a Thália bejáratától megközelíthető lépcsőházat, majd integrálta a csarnoktérbe. A lépcsőház egy félig transzparens üvegfalal kapcsolódik az előcsarnokhoz, melyet egy üvegtextil-alkotás díszít. A két térelem egybekötése nem volt egyszerű, mert a tűzvédelmi szabályok egyre szigorodnak. (Az üvegfal egy 60 perces tűzállóságú és teljesen külön tűzszakasznak számít, ezáltal a menekülési útvonal szabaddá vált.) Hegedűs Andrea textilművész két nagyméretű, absztrakt alkotása található a csarnok két oldalán egymással szembe helyezve. A két üvegtextil-elem a művész saját kísérletein és invencióján alapszik: a rétegelt, egymásra csúsztatott anyagot két üveglap között égetik ki.

Az előcsarnok egyik legérdekesebb tulajdonsága, hogy az alapvetően semleges színekben tobzódó tér karaktere hogyan változik meg az üvegtextil-elemek megvilágításával, illetve a fényforrások szabályozásával. Nappali fényben semleges színei dominálnak, a tér pedig kinyílik, míg az üvegtextilek megvilágításával a tér megszíneződik és zártabbá alakul.

Az új játszóter is teljesen átalakult, arányait korszerű megoldásokkal próbálták növelni. A nézőteret is többfunkcióssá alakították. Az egykori Mikroszkóp patkó alakú nézőterét megfordítva a 180 széklet 141-re csökkentették, viszont így több hely maradt a színpadnak. A nézőszám-veszteség árán létre tudtak hozni egy színpadtechnikailag fejlettebb, játszhatóbb, 6x8 méteres teret, melyhez egy manipulációs tér és oldalszínpad is tartozik. Közvetlenül kapcsolódnak hozzá raktárak és új öltözők is. A székeket egymásba lehet tolni, és fel-

is lehet húzni a plafonig, egy új álmennyezetet képezve, világítással, légtechnikával. Vagyis a nézőtér szabadon alakítható: akár egy nagyobb közösségi teret is létre lehet hozni, ülőhelyek nélkül. A nézőtérre a Mikroszkóp Színpad régi, felújított székei kerültek vissza. A nézőtér acélsőveken nyugvó, 10 tonnás tömegét 16, falba csatlakozó retesz és lánc tartja, melyek duplán vannak biztosítva. A mozgatást 16 darab, egytonnás teherbírású motor biztosítja.

Az építész, Vincze Krisztián a legtöbb budapesti színház rekonstrukciójában, felújításában részt vett, és tapasztalatai alapján a színházépítészettel tartja az egyik legkomplexebb építészeti feladatnak. Álláspontja szerint a színházépítész is nagy változások előtt áll, s most már nem a mi korosztályunk, hanem gyermekeink szempontjainak megfeleltethető színházak építésére kellene gondolnunk.

ÜVEGTEXTIL KREATIVITÁS ÉS INNOVÁCIÓ

ANDREA HEGEDŰS DESIGN
GLASS · TEXTILE · LIFESTYLE

hegedusandrea.hu | glasstextile.eu

rakosyglass.hu

THÁLIA TÉLIKERT

Világítástechnika

A projekt világítástechnikai tervének kidolgozására Vincze Krisztián (Art'O-Dom Kft.) építész tervező kérte fel cégünket. Feladatunk a projekt teljes körű világítástechnikai tervezése mellett kiterjedt a betervezett lámpatestek fényáram vezérlési rendszerének a kialakítására is. A betervezett fényáram szabályozott lámpatestek a színháztechnikában alkalmazott DMX512 protokollt használó, speciális, egyedileg konfigurálható elektronikus tápegységekről működnek. Számptalan munkaóra befektetésével szép lassan lépésről lépésre alakult ki az építészekkel, belsőépítészekkel közösen megálmodott világítási rendszer. Az alkalmazott lámpatestek jellemzően olasz prémium kategóriájú termékek, az álmennyezetbe süllyesztett spot és falmosó lámpatestek iGuzzini gyártmányok, a mennyezetbe- és oldalfalba süllyesztett folytonos fénysávot alkotó lámpatestek pedig Macrolux termékek.

A TISSY Lighting Design Kft. világítástervező munkatársai közel 20 éves világítástechnikai tapasztalattal állnak a megrendelőik rendelkezésére bel- és kültéri projektek világítási tervének elkészítésében. Legyen szó akár irodaházak, szállodák, közintézmények, sportlétesítmények, szolgáltató egységek, üzlethelyiségek, magánházak, homlokzatok, utak, parkok, közterek világításáról.

A világítástervezési feladatok mellett vállalkozásunk lámpatestek kereskedelmével is foglalkozik. Cégünk számos külföldi lámpatest gyártónak a magyarországi képviselőjét látja el. Főbb partnereink: iGuzzini, Macrolux, Luce&Light, Esse-ci, Ghidini, Intra Lighting, Spectra Lighting, PUK, Augenti, Goccia, Proled.

Törekvésünk olyan világítástechnikai berendezések tervezése és megvalósítása, amely költséghatékonyan, hosszútávon szolgálja a beruházók igényeit, és mindemellett innovatív módon építészeti szempontból új értéket teremtenek.

tissy
LIGHTING DESIGN

TISSY Lighting Design Kft.
Székhely: 1112 Budapest, Péterhegyi köz 40.
Iroda: 1101 Budapest, Kőbányai út 49.
www.tissylighting.hu
info@tissylighting.hu

Ne vágj ki több fát!

 meva

alkus műanyag zsaluhéj
100%-ban famentes technológia

